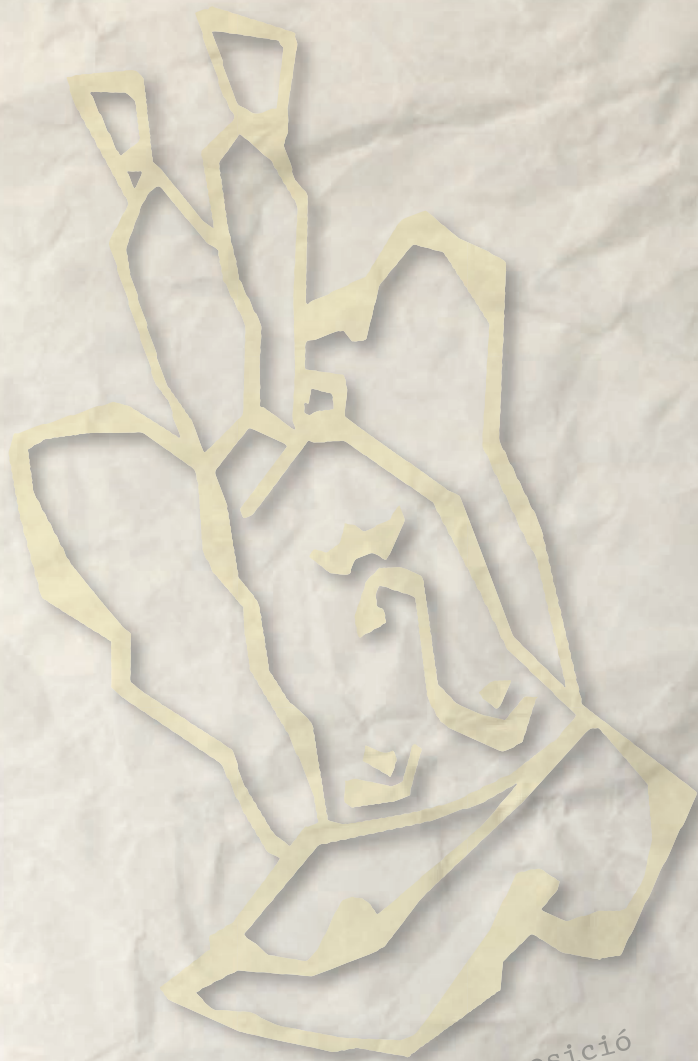

GUIA DIDÀCTICA

Casa de L'ENSENYANÇA

Informació de les obres en l'exposició
La importància dels detalls als quadres.
El paisatge. Pintura mitològica.
Com pintaven aquestos artistes.
Els quadres ens contenen històries.
Importància de la formació de l'artista.
Els secrets dels quadres.
L'escultura.

BENVINGUT AL MUSEU

ESCRIU AÇÍ EL TEU NOM

I LA DATA DE LA TEUA VISITA

Benvingut **AL MUSEU!**

Retalls de Xàtiva, del
segle XIV al segle XX

Uneix els punts i coloreja...

**Et contarem la història de l'Art
a la ciutat de Xàtiva.....**

**PER A QUÈ SERVEIX
AQUESTA GUIA...**

La guia didàctica l'has d'utilitzar durant la visita. Per mitjà de les pautes de mirar les obres, les explicacions de cada bloc i els exercicis, es reforçaran els coneixements i l'experiència serà més divertida. Si les activitats no es completen, també es poden realitzar a classe o a casa.

El Museu...

Al casc antic de la ciutat de Xàtiva
podeu trobar aquest museu,

La Casa de l'Ensenyança.

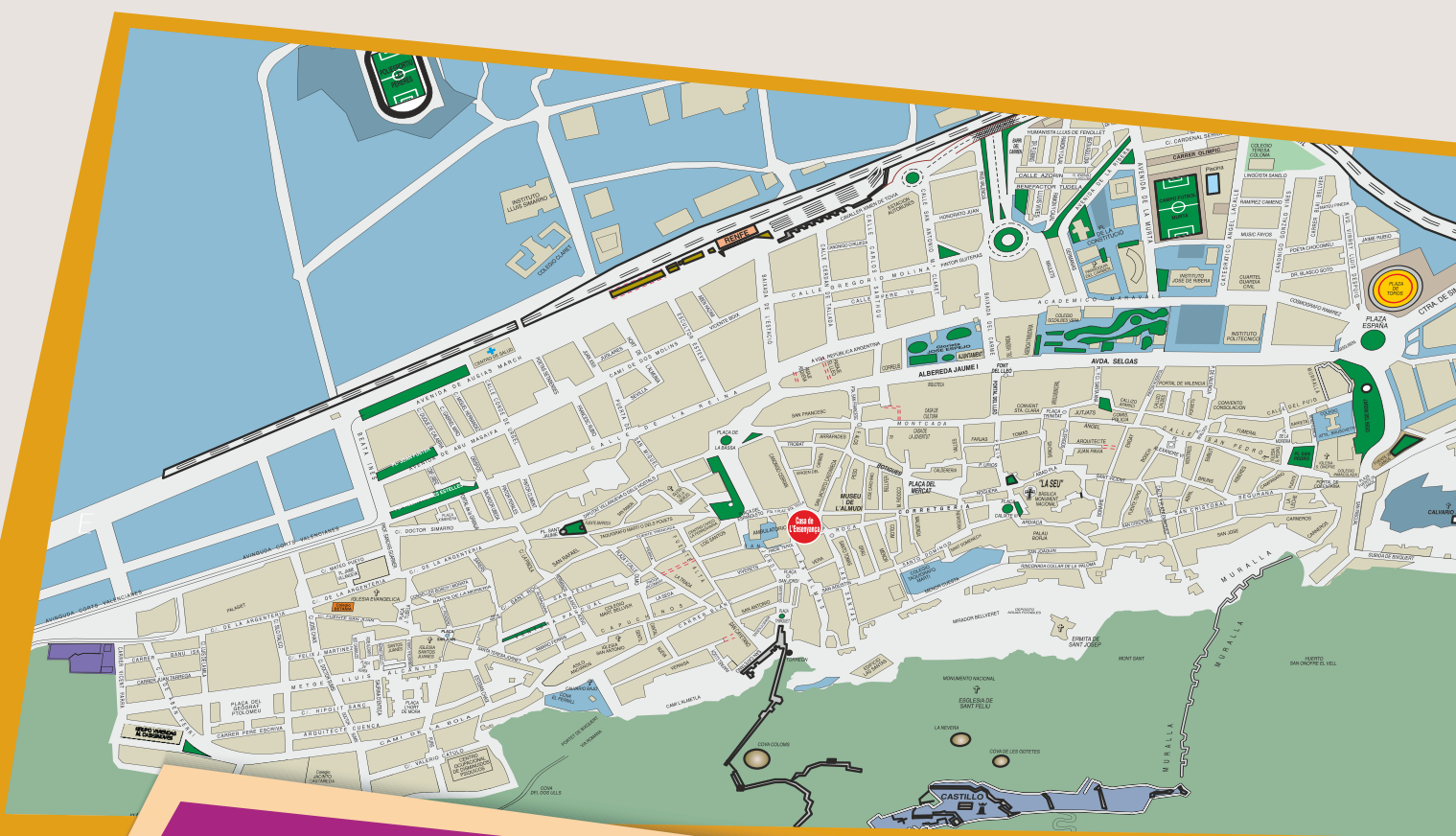
A les seues sales, entre altres, gaudiràs
de pintures, escultures, gravats i dibuixos.
L'edifici on és ara el museu va ser construït
com a col·legi de xiquetes.

Es va edificar, a meitat del segle XVIII, per l'Arquebisbe
Mayoral. Un home molt preocupat per l'educació
dels infants. Les classes començaren l'any 1762 i
després també va ser escola i institut de la ciutat.

Va ser inaugurat com Museu el 20 de febrer de 2015.

Façana de la Casa de l'Ensenyança

**Sabies que la Casa
de l'Ensenyança té una missió molt
important?**

S'encarrega de conservar i protegir les obres
dels artistes perquè persones com tu les puguem
continuar veient en un futur.

L'EXPOSICIÓ...

Una exposició es una presentació al públic d'objectes artístics. L'exposició que veuràs, recull obres d'art des del segle XIV al segle XX pertanyents a la ciutat de Xàtiva.

Escut Borja

Oració en l'hort

St. Nicolau i St. Donís

Tudela

Gravat de Goya

Informació de les **obres** en l'exposició

Com veuràs en esta exposició i en les d'altres museus, les obres van acompanyades d'una o varies **CARTEL·LES**, que ens donen informació bàsica del que estem veient.

En les obres que veuràs, les cartel·les ens contenen el següent:

- * **Títol de l'obra**
- * **Data de creació (si es coneix)**
- * **Nom de l'artista**
- * **Tècnica utilitzada**
- * **A qui pertany l'obra**
- * **Breu descripció**

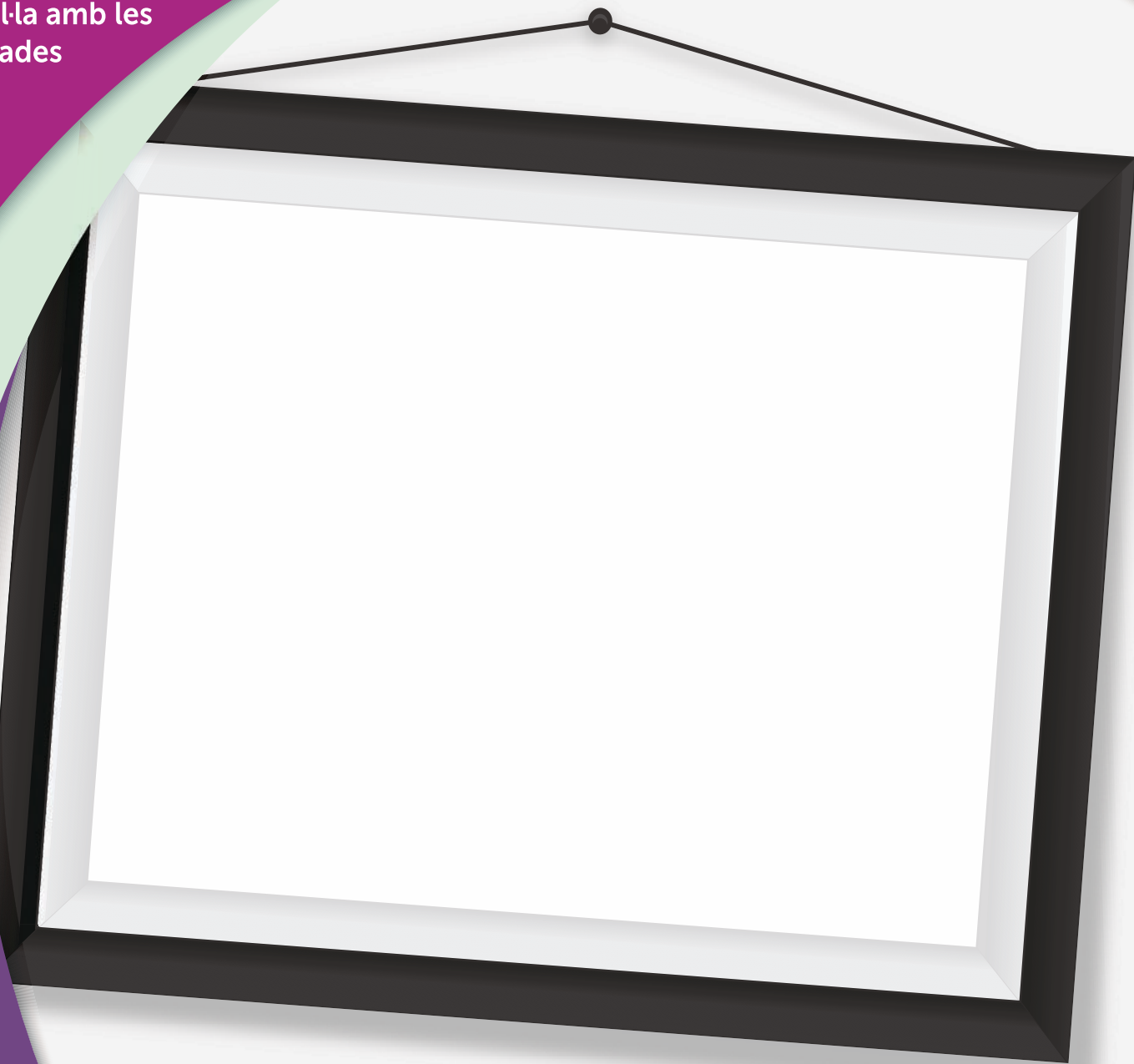

Cap a 1940, el Conservador del Museu D. Carlos Sarthou va col·locar de cap per avall el retrat de Felip V, en venjança simbòlica cap a aquest monarca per haver ordenat l'incendi i destrucció de Xàtiva durant la Guerra de Successió. Des de llavors roman en aquesta postura.

Quin objecte teu t'agradaria guardar a un museu perquè el vegem en un futur?

Dibuixa-ho i completa la cartella amb les teues dades

ESCRIU AÇÍ EL TEU **NOM**

LLOC I DATA DE **NAIXEMENT**

TÍTOL

TÈCNICA EMPRADA

Bloc 1.

La importància dels detalls als quadres

Sabies què?

El pare de JAN BRUEGHEL era un pintor famós que li va ensenyar l'ofici al seu fill i van treballar junts al seu taller.

Entrada a l'arca de Noé
1630
JAN BRUEGHEL el jove

Es mostra el moment de l'entrada de les parelles d'animals en l'arca, que apareix al fons de la composició.

En primer pla apareixen una serie d'animals: corders, titots, lleons, tigres, bous, tortugues, gossos, cérvols...

Activitat 1.

Troba l'animal que no te parella.

Activitat 2.

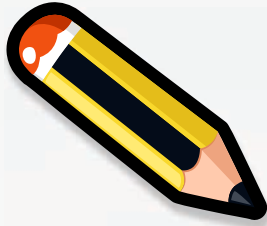
Busca la parella d'esquirols i encercla'ls.

Activitat 3.
Completa l'encreuat
(TIGRE, TITOT, CÉRVOL, MONO,
LLEÓ)

Bloc 2.

El paisatge

Observa

el que està ocorreguent
a l'escena i respon:

La Verema o La Tardor
Segle XVI
PAOLO FIAMMINGO

Creus que els personatges pertanyen a la mateixa família?

.....

Què estan fent?

.....

Estan contents o tristos?

.....

Coloretja a **ADLE** amb els colors que ha emprat
FIAMMINGO en el seu quadre

Bloc 3.

Pintura mitològica

Aquest jove li diuen Mercuri, era el déu missager i dels viatjers.

Saps per què va despullat?

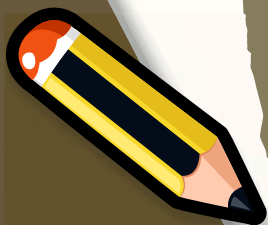
Els déus mitològics eren com superherois que no necessitaven protegir el seu cos amb roba

En què es diferencia un déu d'un altre?

Cadascú va acompanyat amb elements que ens mostren les seues qualitats. Són els atributs, com es pot veure en aquest Mercuri.

Mercuri
Segle XVII
JUAN BAUTISTA MARTÍNEZ DEL MAZO
(Copia de Rubens)

Què porta al cap i als peus?

.....

I a les mans?

.....

Sabies què?

El barret que du s'anomena **PETAS**

Qui és el teu heroi ?

Dibuixa'l.

Bloc 4

Com pintaven aquests artistes

- Utilitzaven la tècnica de l'oli. Els colors en forma de pols (pigments) es barregen amb oli per aconseguir una pasta. Aquest és el resultat que veiem dins dels tubs de colors.

- El pintor posa els colors que utilitzarà en una paleta.

- Per a pintar el dibuix que ha fet en la tela (llenç) utilitza els pinzells.

Completa

les lletres que hi falten per a formar la paraula de cada eina de pintura.

TU_S D_ _OLORS

PI_Z_LLS

PI_ME__S

Sant Andreu
Segle XVI-XVIII
JOSEP DE RIBERA (Taller)
Museu del Prado
Josep de Ribera va ser un pintor nascut a Xàtiva que va treballar a Itàlia. Conegut amb el nom de l'Espanyoleto (Copia de Rubens)

LL_N_

Bloc 5

Els quadres ens conten històries

Observem

aquesta obra del pintor
xativí JOSEP AMORÓS.

Qui és aquest personatge?

Saps per què està cap per avall?

Que veus al darrer d'ell?

On passen aquests fets?

Felip V
1719
JOSEP AMORÓS
Oli sobre llenç

Cap a 1940, el conservador del museu, Carlos Sarthou, va col·locar cap per avall el retrat de Felip V en càstic simbòlic per haver ordenat l'incendi i destrucció de Xàtiva en 1707 durant la Guerra de Successió.
Des de llavors roman en aquesta postura.

Els quadres ens conten històries

Bloc 6.

Importància de la formació de l'artista

Per a ser pintor el primer que s'havia de fer era estudiar a les acadèmies de Belles Arts de Madrid o València.

Els millors alumnes aconseguien beques per a continuar estudiant a l'extranger, i sols els més brillants arribaven a ser pintor del rei.

VICENTE LÓPEZ
(1772-1850).

Pintor valencià del Neoclassicisme que va estudiar a l'Acadèmia de Belles Arts de Sant Carles de València i després amb una beca a l'Acadèmia de Sant Carles de Madrid i finalment va aconseguir ser el pintor de cambra tant de Ferran VII com de Isabel II.

La seua pintura es caracteritza per ser molt realista.

Un bon exemple va estar VICENTE LÓPEZ

Ferran VII
1808
VICENTE LÓPEZ
Oli sobre llenç

Bloc 7

Els secrets dels quadres

A aquesta jove li diuen **PERO** i a l'home **CIMÓN**

Què creus que fan els personatges?

.....

.....

On estan els personatges?

.....

.....

.....

Cap on miren els personatges i perquè?

.....

.....

.....

La Caritat romana
1851
IGNACIO PALMEROLA
Oli sobre llenç

El llenç representa a la jove **PERO** que fa una visita a son pare **CIMÓN**, empresonat i condemnat a morir de fam.

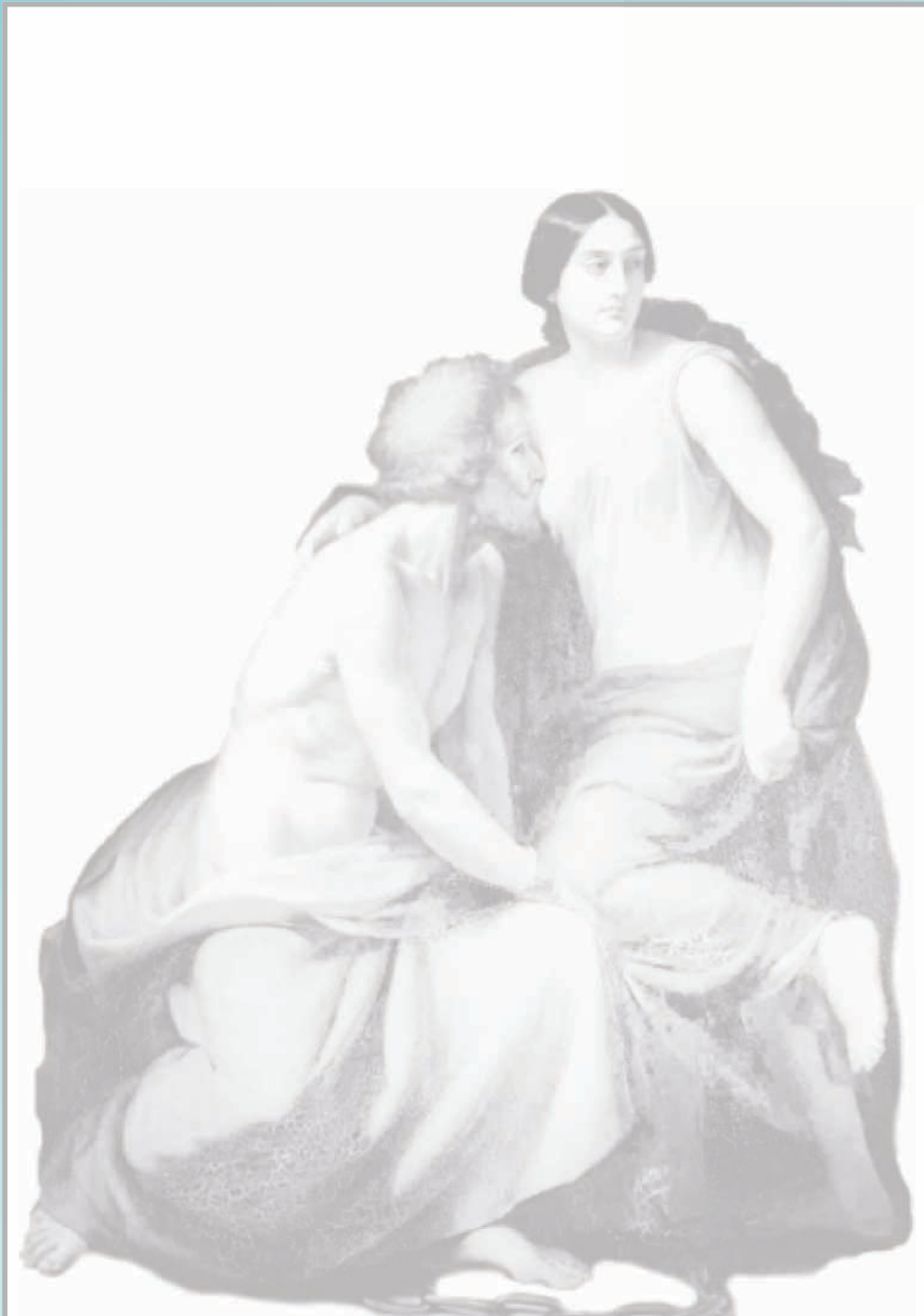
La seua filla aprofita les visites per tal d'alimentar-lo.

Després de ser descoberts, les autoritats romanes, van quedar impactades i van decidir alliberar el pare.

Anem a donar-li alegria!!!

Imagina't que l'escena es desenvolupa en un dia assolellat d'estiu.
Pots posar coses que situen els personatges en una platja, camp, fira, etc.
Intenta transmetre la calor i que els dos estan contents.

Pinta amb colors alegres: roig, blau, groc, taronja, rosa, etc...

Bloc 8.

Què veus al quadre?

.....

.....

Quina relació penses que hi ha entre els animals de la pintura?

.....

.....

Estan contents o tristos?

.....

.....

El judici de PARIS
1882
FEDERICO GIMÉNEZ
Oli sobre llenç

És un relat mitològic en el que ERIS la deessa de la discòrdia va tirar damunt la taula una poma d'or al jardí. Aquesta poma era per a la deessa més bella. PARIS, príncep de Troia va estar l'encarregat de triar quina d'elles era la més bella. Cada una d'elles li va oferir un regal: JUNO el poder, MINERVA la saviesa i VENUS a la dona més bella, que era HELENA. PARIS va escollir a VENUS, desencadenant així l'origen de la guerra de TROYA.

El gall (PARIS) decideix quina de les tres gallines (JUNO, MINERVA i VENUS) es la més bella.

Bloc 9.

L'escultura

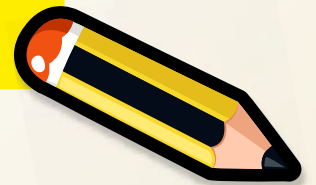
La caída
1955
FRANCISCO BOLINCHES
Escultor nascut a Xàtiva
Bronze

Caps d'àngel
1942
MARIANO BENLLIURE
Relleu en guix

Senyala

amb un
verdader **V** o fals **F**

AFIRMACIONS

L'escultura La caída representa un tema religiós.

L'escultura La caída té tres personatges.

Francisco Bolinches és un artista nascut a Xàtiva.

Els caps d'àngel els podem rodejar.

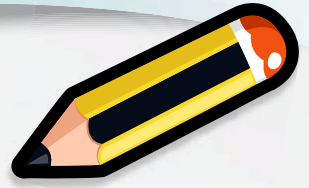
Els caps d'àngel estan realitzats amb fusta.

La caída està realitzada amb bronze.

L'escultura La caída es del segle XX

V	F
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

NOTES

**CASA DE
L'ENSENYANÇA**

museo@ayto-xativa.es

Tel. 96 228 24 55

Plaça Arquebisbe Mayoral, 2
46800 XÀTIVA

www.xativa.es

www.xativatirismo.com/museo-de-bellas-artes/

EXCM. AJUNTAMENT
DE XÀTIVA
REGIDORIA DE CULTURA